

ZERGATIK DEFENDATZEN DUGU JARDUNALDI ZATITUA? DEKALOGOA

NAFARROAKO JARDUNALDI ZATITUAREN
ALDEKO FAMILIEN PLATAFORMA

www.partida-zatitua.com

OSASUNA ETA SOZIALIZAZIOA

- 1 HAURREN OSASUNA ETA ONGIZATEA
- Haurren **biորritmoei** errespetu handiagoa
 - **Krono-nutrizioa**: bazkaltzeko ordutegi hobea

- 2 OSASUN MENTALA ETA SOZIALIZAZIOA
- **Pantailen** erabilera murriztea
 - **Patioan sozializatzeko** denbora gehiago

- 6 JANTOKIA / ESKOLAZ KANPOKOAK
- **Jantokiko** prezio hobeak (jende gehiago)
 - **Eskolaz kanpokoan** beharra gutxitzen da

- 7 KONTZILIAZIOA
- Lan ordutegiarekin **bateriagarriagoa**
 - **Bilerak** ordu eskuragarrietan gurasoentzat

ZERGATIK
DEFENDATZEN DUGU
JARDUNALDI
ZATITUA?

FAMILIA

HEZKUNTZAREN KALITATEA

- 3 HAURREN ETA ESKOLAREN ARTEKO HARREMANA
- Eskola **gozamenarekin** lotzeko denbora
 - **Etixerako lan** gutxiago

- 4 ERRENDIMENDUA
- **Arreta goreneko uneak** probesten ditu
 - **Errendimendu akademiko** hobeari zantzuak

- 5 EUSKARA
- **Murgiltzea** suspertzen du

- 8 PUBLIKO-ITUNPEKO ARRAKALA
- Itunpekoak zatitua bada, **arrakala** handituko da

- 9 GIZARTE BERTINTASUNA
- Denbora gehiago eskolan, **bertintasun** handiagoa familien artean

- 10 GENERO BERTINTASUNA
- **Genero bertintasun** handiagoa, lanaldia emakumeek batez ere murrizten dutelako

GIZARTEA/BERTINTASUNA

1 HAURREN OSASUNA ETA ONGIZATEA

- Jardunaldi zatituak errespetu handiagoa die haurren biorritmoei

Ebidentzia zientifikoak erakusten duenez, biorritmoetara **hobekien egokitzen den** eskola-ordutegia **8:30-9:00** aldera hasten da, **13:00-14:00** aldera bazkaltzeko **etenaldia** egiten du eta **16:30ean amaitzen da**. Hala gomendatzen dute:

- **Espainiako Pediatria Elkarte**a (ikusi [hemen](#)).
- **Nafarroako Eskola Kontseilua** (NEK, ikusi [hemen](#), 104. orr.).
- **Kronobiologian** adituak diren soziologoak (ikusi [hemen](#)).

Jardunaldi zatituko ikasleek **loaren gabezia txikiagoa** dute jardunaldi jarraoek baino (ikusi [hemen](#) eta [hemen](#)).

- Jardunaldi zatituak krono-nutrizioa errazten du

Nutrizioan adituak direnek gomendatzen dute **bazkalordua 13:00etatik aurrera ez atzeratzea**.

Herrialde gehienek bazkaltzeko ordutegia errespetatzen dute 13:00ak baino lehen eskolan.

Horrek haurren osasuna errazten du, haien biorritmoei laguntzen die eta **obesitatea prebenitzen laguntzen du**.

Hala diote:

- Kronobiologiako adituak, hala nola loan eta kronobiologian aditua den **Pin pediatria** (ikusi [hemen](#)).
- Obesitateari buruzko artikulu zientifikoak, hala nola **Marta Garaulet** egileen artean dituztenak (ikusi [hemen](#)).
- **Gonzalo Anaya** ikasleen Gurasoen Elkartearen konfederazioaren laburpen-dokumentuak (ikusi [hemen](#)).

2 OSASUN MENTALA ETA SOZIALIZAZIOA

- Haurren sozializazioa bultzatzen da

Eskolan denbora gehiago pasatzeak eragin **positiboa** du ikasleen **ongizate sozioemozionalean** (ikusi ebidentziak EsadeEcPolen txostenean [hemen](#))

Jardunaldi zatituak **patioa gizarte-artikulaziorako espazio gisa erabiltzea** errazten du:

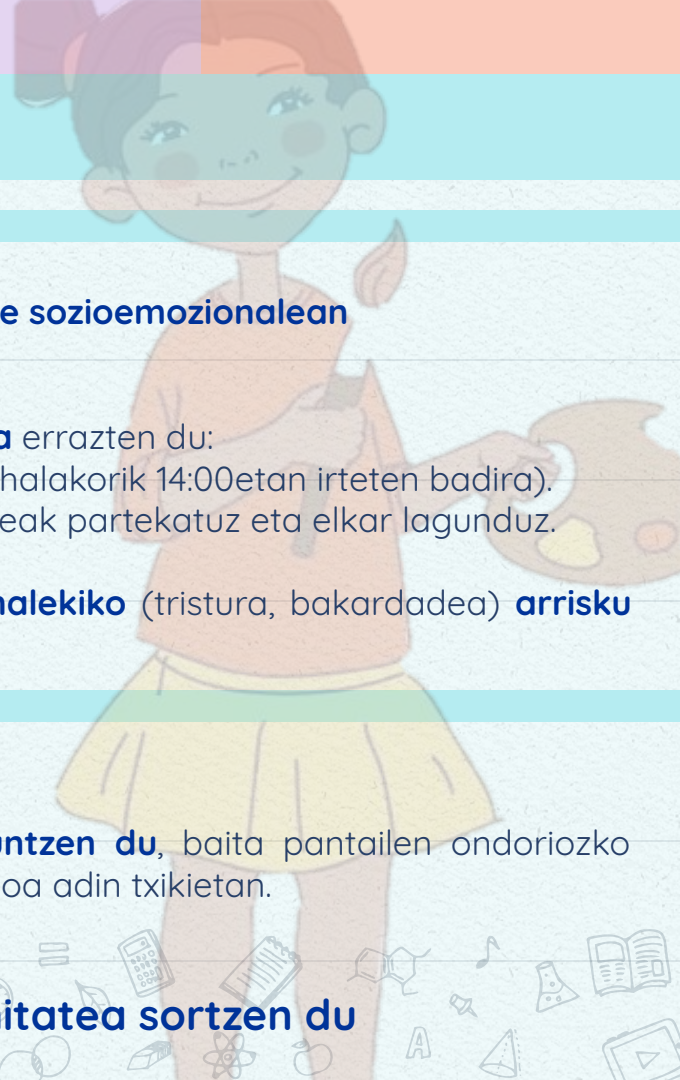
- Haurrak batera eta jolasteko denborarekin ateratzen dira (ez dago halakorik 14:00etan irteten badira).
- Gurasoak elkarrekin daude, hazierari buruzko zalantzak eta irtenbideak partekatuz eta elkar lagunduz.

Ikasle zaurgarriek gehiago sozializatzen dute eta **nahasmendu emozionalekiko** (tristura, bakardadea) **arrisku txikiagoa** dute.

- Pantaila gutxiago

Jardunaldi zatituak **pantailen gehiegizko kontsumoa prebenitzen laguntzen du**, baita pantailen ondoriozko arriskuak ere, hala nola **arreta-defizita** edo eduki desegokiarekiko esposizioa adin txikietan. (ikusi ebidentziak CEN monografian [hemen](#), 13. orr.)

Indibidualismo eta pantaila garaietan, eskolak komunitatea sortzen du

3 HAURREN ETA ESKOLAREN ARTEKO HARREMANA

- Eskola gozamenarekin lotzeko denbora

Bai **eskola-denbora**, bai **eskolarik gabekoa**, garrantzitsuak dira haurrentzat.

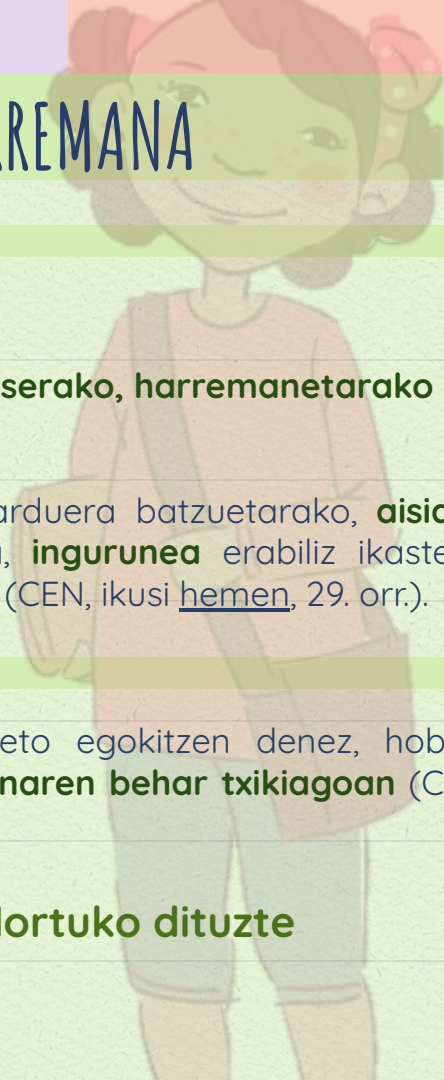
Eskola “irakasgai trinkotuen zerrenda” batera mugatzen bada 9etatik 14etara, **jolaserako, harremanetarako eta gozamenerako lekua galtzen du..**

Jardunaldi zatituan, “**saio osoko eskolan**” bezala, leku gehiago dago beste jarduera batzuetarako, **aisialdi hezitailerako** denbora gehiago, patioetan eta jantokietan **jolasteko** denbora, **ingurunea** erabiliz ikasteko denbora, **aire zabaleko** kanpoko espazioa eta **auzoko** erakundeekin elkarerreragina (CEN, ikusi [hemen](#), 29. orr.).

- Etxerako lan gutxiago

Jardunaldi zatituak, hain trinkotua ez dagoenez eta haurren erritmora hobeto egokitzen denez, hobeto aprobetxatzen du denbora, eta horrek eragina du eskolatik kanpoko **etxerako lanaren behar txikiagoan** (CEN, [hemen](#) 91. or. eta Valentzian egindako ikasketen emaitzak, [hemen](#), 4. orr.)

Haurrek eskolan gozatzea lortzen badugu, beren helburuak lortuko dituzte

4 ERRENDIMENDU AKADEMIKOA

- Arreta goreneko uneak probestu egiten ditu

Haurrek **ez dute maila berean ikasten, eta ez dute errendimendu maila bera** eguneko ordu ezberdinetan zehar. Saio zatitua hobeto egokitzen da **arreta goreneko une**etara:

- ikus CEN monografia, 29. or., [hemen](#)
- ikus Alberto Soler psikologoaren dibulgazio-bideoa, [hemen](#)

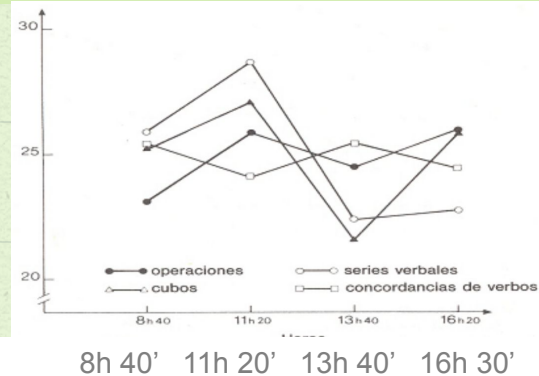
Saio zatitua **erritmo motelagoak** ahalbidetzen ditu: ikaskideen artean zalantzak argitzea, irakasleei galdetzea eta ikasgaien artean buruak "atseden" hartzea, ikasitakoa barneratzeko

- Eraitza akademiko hobeen zantzuak

Eskola-errendimendu ona faktore askoren mende dago, hala nola familien maila kultural eta ekonomikoa, ratioa, immigrazioa integratzeko bitartekoak eta abar. Dena den, zantzu guztien arabera, **eskolan denbora gutxiago egotea kaltegarria da eskola-errendimendurako** (ikus adibideak [hemen](#), [hemen](#) edo [hemen](#)).

Jardunaldi jarraituak, batez ere, **zailtasunak dituzten ikasleei egiten die kalte**, zailagoa baita saio konprimituaren erritmoa jarraitzea. **ELGAK (OCDE) saio zatitua itzultzea gomendatu dio** Espainiar Estatuari, **eskola-porrota murrizteko** ([hemen](#)).

Rendimiento según la hora (F Testut, 1992)

- Euskarazko murgiltzea suspertzen du

Jardunaldi zatituak **familia ez euskaldunetako haurren murgiltze linguistikoari mesede egiten dio**, beste gune batzuetan euskaraz komunikatzeko aukerarik ez baitute.

Klase gabeko ikastetxeko denbora (jolastordua, jantoki ordua...) murriztu egiten da jardunaldi jarraituan, eta ez dute denbora errealik **ikaskideekin hizkuntza horretan elkarreragiteko**.

Gainbegiratutako denbora hori aukera paregabea da euskarazko harremanak izaten saiatzeko. Bestela, klase hartzearekin bakarrik lotzen dute euskara.

Eskola-saioaren ondoren, patioko komunitatea desagertu egiten da, eta familiak sakabanatu egiten dira. Hortaz, neska-mutikoen euskaraz sozializatzeko aukera gutxiago izaten dute.

6

JANTOKIA/ESKOLAZ KANPOKOAK

- Jangela zerbitzuko prezio hobeak

Eskolako jantokia tresna ezin hobea da nutrizio-hezkuntzan berdintasuna sustatzeko.

Adituek gomendatzen dute jantokia curriculumaren beste **hezkuntza-elementu** bat izatea.

Jardunaldi jarraituarekin, erabilera jaitsi egin da: Espainiar Estatuan, ikasleen **% 38,6 baino ez** da jantokiko erabiltzailea.

Zenbat eta erabiltzaile gutxiago izan, **prezioak garestitu** egiten dira, aurrekontuak haur kopuruaren arabera egiten baitira (ikus NEKeo -CEN- monografia, 3, 92 eta 104 orr., [hemen](#)).

- Eskolaz kanpoko jardueren beharra gutxitzen da

Jardunaldi zatituarekin, "saio osoko eskola" kontzeptutik hurbilago egonik, **eskolaz kanpoko errefortzu gutxiago** behar dira, kontzeptuak modu patxadatsuagoan integratzen baitira.

Jardunaldi zatituak jarraituak baino **2 ordu eta 30 minutu gehiago** ditu ikasturtean zehar. Ondorioz, **denbora gehiago** dago **ariketa fisikorako**, eta eskolen eta jantokiaren arteko denborak aprobeitatu daitezke **jarduera ludikoagoak/sortzaileagoak** egiteko.

Jardunaldi jarraitua duten autonomia-erkidego gehienetan, **doako eskolaz kanpoko jarduerak apalduz** joaten dira, eta baita **desagertuz** ere.

Epe ertainean, horixe bera Nafarroan gertatzeko arriskua dago. Hori dela eta, Daniel Gabalón soziologo adituak "familiaren gaitasunaren araberrako **denbora librearen estrategia pribatizatu**" deritzon fenomenora eraman gaitzake, lehen publikoa eta pertsona guztiendako berdina zen denbora hartuz (ikus hemen).

7 KONTZILIAZIOA

- Lan-ordutegiaren bateragarriagoa

Jardunaldi zatituak **kontziliazioa errazten du**, bereziki emakumeentzat (ikus NEK monografia, [hemen](#), 23. or.)

Familia batzuek ezin dute beren lanaldia jardunaldi jarraitura egokitu (bananduak, guraso bakarrekoak, bikoteko kide gaixo batekin edo desgaitasunen bat dutenekin bizi direnak, arazo ekonomikoak dituztenak, laneko beste arrazoi batzuegatik, aitona-amonarik gabekoak edo lagun diezaiekeen familiarik gabekoak, etab.). Horiek **eskolaz kanpokoak derrigorrez** erabili behar izaten dituzte **15:00etatik 16:30era**, eta ez zaie beti kalitate ona bermatzen.

Jardunaldi jarraituan, 15:00etatik 16:30era, haurrak **ez daude beren erreferentziako irakasleen ardurapean** eta zatituan, berriz, ordutegi horretan, haurrak baldintza berdinetan ikasten eta gizarteratzen ari dira.

- Bilerak ordu eskuragarrietan

Irakasleek ikastetxean duten presentzia handitzen denez, irakasleekin egiten diren bilerak gurasoen lan-ordutegiaren bateragarriagoak diren ordutegietan egin ahal izango dira, eta biek parte hartu ahal izango dute.

Jardunaldi zatituak **familien eta irakasleen arteko elkarreragina** errazten du irteerako orduan familia gehienentzat, ez soilik 14:00etan irteten direnentzat.

8 PUBLIKOAREN ETA ITUNPEKOAREN ARTEKO ARRAKALA

- **Ikastetxe publikoek jardunaldi jarraitua egiten badute, baina itunpekoek ez, arrakala handitzen da**

Beste parametro askok eragiten duten arren, **ikastetxe publikoetako** emaitza akademikoak, zoritxarrez, **itunpekoetakoak baino okerragoak** dira. Nafarroan erregistratuta dagoenetik, ikasleek 15 urte dituztenean egiten duten PISA txosteneko puntuazio-aldea itunpekoaren aldekoa izan da beti. **Ezin dugu etsi eta bigarren mailako eskola publikoa izan.**

- **Itunpeko eskolara aldatzea aurreikus daiteke**

- Gure inguruko **itunpeko ikastetxeek jardunaldi zatituari eusten diote**, eta publikoek gero eta gutxiago. Publikoaren eta itunpekoaren arteko aldeei eskoladi mota gehitu behar zaie orain (ikus hemen, 4. puntua). Familia asko itunpekoaren alde egiteko beste arrazoi bat da, batzuetan, **hasierako nahiaren aurka** (ikus hemen).

- Bai emaitza akademikoen aldetik, bai kontziliatzeko erraztasunaren aldetik, **lanaldi zatituaren kalitateari lehenetsua ematen dioten ahalmen ekonomiko ertain-handia duten familiek** itunpeko hezkuntza aukera dezakete. Horrek are gehiago handituko luke publikoaren eta itunduaren arteko arrakala, nahiz eta biak denok finantzatuak izan.

Klase sozialaren arabera bereizketa saihestuko duen kalitatezko eskola publiko baten alde

9 GIZARTE BERDINTASUNA

- Denbora gehiago eskolan, berdintasun sozial handiagoa

Eskolan **denbora gehiago** ematea **berdintasun sozial handiagoa**rekin lotzen da (ebidentzia zientifiko argia).

Jardunaldi zatituak eskola-porrota murrizten du, batez ere baliabide gutxiago dituzten familietan eta zailtasun bereziak dituzten ikasleetan, eta horrek berdintasuna areagotzen du (ikus **ELGA**ren txostena [hemen](#)).

Ordutegi-trinkotzeak gizarte-desberdintasunaren eragin biderkatzaile handia du; izan ere, “giltza-haurrei” eskolan presentzialtasuneko denbora kentzen zaie, eta arratsaldez bakarrik denbora luzeagoz uzten zaie. 2009an, Espainian 6 eta 14 urte bitarteko haurren % 11 ziren “giltza-haurrak” (Educo, 2017), eta 2023an handitu egingo da, 2009an baino milioi bat emakume gehiago baitaude lanaldi osoan lanean (ikus CEN monografia, 13. or, [hemen](#), 13. or.).

- Gizarteak berdintasuna galtzen du jardunaldi jarraituan

Eskolaldi jarraitua (edo trinkoa) ikasleen arteko hezkuntza- eta gizarte-desberdintasunen iturri da. Pandemiak erakutsi du **presentzialtasuna** hezkuntza-politikaren **fundsezko elementua** dela: **eskola murrizten** edo ezabatzen **denean**, jatorri sozial desberdineko ikasleen arteko **desberdintasunak areagotzen dira** (ikus EsadeEcPol txostena, 10. or. [hemen](#)).

Hezkuntza publikoak ezin du inor atzean utzi

10. GENERO BERDINTASUNA

- Genero berdintasun handiagoa

Jardunaldi jarraituak eragin negatiboa eta esanguratsua du genero berdintasunean.

Emakumeak dira, gehien bat, lanaldia murrizten dutenak eta horiek biltzen dute inaktuaren % 66,4, eta horrek genero arrailak larriagotzen ditu (ikus EsadeEcPol, 20. orria [hemen](#))

Eta, gainera....

- **Jarraitua** ateratzen bada, erabakia **atzeraezina** izango da; izan ere, ikastetxe bakoitzeko eskola-kontseiluak eskatu behar ditu eskolaldi-aldaketak, eta horiek batez ere irakasleek osatuak direnez, beren interesak lehenetsiko dituzte haurren interesen aurretik eta, beraz, ez dute inoiz kontsultarik eskatuko.
- Aitzitik, **zatitua** ateratzen bada, lau urteren buruan berriro egingo da bozketa, seguruenik eskola-kontseilua horren alde agertuko baita, eta araudiak horretarako aukera ematen du.

Ez al da hobe azterketa zorrotzak diseinatzea eta zientifikoki ebaluatzea, jardunaldi jarraituaren kasuan bezala ebaluatu gabeko jardunaldi esperimentalak ezarri aurretik?

ZERGATIK
DEFENDATZEN
DUGU
JARDUNALDI
ZATITUA?